

І чужому научайтесь
І свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07306
HENDERSON 4-6297
HENDERSON 4-6897
HENDERSON 4-6748
Тел. в Нью-Йорку:
HARVEY 7-4133
HENDERSON 7-5587

РІК LXXI, Ч. 52, ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 18, 1964 No. 52. VOL. LXXI.

ДЖАНСОН ВИМАГАЄ БІЛЬШОЇ ДОЛЯРІВ НА БОРІТБУ ПРОТИ БЕГОСТІ

Вашингтон. — Президент Джонсон 16-го березня ц. р. звернувся з окремим посланням до Конгресу, домагаючись ухвалення одного "бilliona" доларів на боротьбу проти бегості в цій країні, і заявляючи, що він сподівається, в цій справі повної перемоги. В цій програмі для поборювання бегості є старі проекти, які вже наводяться в Конгресі, але на перше місце вибиваються дві нові пропозиції, які мають на цілі дати працю тим, що її не мають. 1) 380 000 незайнятих юнаків в першому році діяння цієї програми, мали б бути перевикористані в перевикористанні в тому напрямку, щоб могли дістати працю. Цей вишкіл до праці мав би відбуватися в окремих таборах, центрах і спільнотах та мав би коштувати — \$412 500-000 річно. 2) Уряд хоче призначити \$315 000 000 на те, щоб давати громадам і містам позички на поборювання убогості, але і ті громади, що хочуть користатися з федеральної допомоги, мусять мати на цю суму "ціль" призначити таку саму суму фондів. 3) Третя нова пропозиція плянує давати позички з федеральних фондів тим непродуктивним корпораціям, які зможуть зайняти викупом рільної землі та організувати з неї родинні ферми, які можна продавати родинам із малими фінансовими прибутками. В цій програмі, яку Уряд пропонує Конгресу, є ще й інші проекти на організації дозволів, статів для безробітних, про перевикористання робітників для здобуття праці та про організацію свого роду домашнього корпусу миру. Президент заявив у своєму зверненні: "Вийняти з убогості — це не саме тільки змагання, щоб допомогти людям, та зробити їх залежними від жертовності інших людей. Це є боротьба в тому напрямку, щоб дати людям можливість самим собі допомогти. Програма поборювання убогості вже викликає атаки деяких її противників, які кажуть, що це є урядова проба у виборчому році здобути собі голоси. І тому не знати, чи Конгрес ухвалить цю програму в цьому році."

У НЬО ЙОРКУ ВІДКРИТО МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ ОБРАЗІВ ЛЮБОМИРА КУЗЬМИ

Нью-Йорк. — В неділю 15-го березня ц. р. відбулося відкриття в одній із залів УНДому 3-тньої індивідуальної виставки картин Любомира Кузьми. Офіційне відкриття керував Головою Управління Об'єднання Мистців України в Америці проф. С. Литвиненко, який звернув увагу на творчий поступ, що його Любомир Кузьма зробив за останні два роки, від свого останнього виставки. А. Малюча, у короткому аналітичному нарисі картини Л. Кузьми вказав на різні аспекти, які складаються на реалізм у творчості цього мистця. При чому зокрема звернув увагу на ліризм багатьох його картин. На цій виставці представлено 36 експонатів, на які складаються пейзажі, композиції, мертві природи, портрети і квіти. Всі образи малювані темпера, а деякі з них енкавстикою, себто високою технікою, в якій віск з лунчиком фарб. На відкритті було 60 осіб.

В АМЕРИЦІ

● В Нью-Йорку коло 20.000 білих матерів протестували проти того, що Шкільна Рада плянує возити автобусами білих дітей до шкіл в дільницях, де мешкають негри, щоб таким способом діти до обидних шкіл. Негритських дітей возили до шкіл, в яких навчаються білі діти, до шкіл із білими дітьми.

● Провідник демократичної більшови в Сенаті сенатор із Монтани Майк Менсфілд заявив, що справа Роберта Бейкера буде проблемою під час виборчої кампанії. Менсфілд сказав, що Сенат мусять взяти на себе за те, що дозволив Бейкеру довгий час об'єднувати людей. Бейкер був секретарем демократичної більшови в Сенаті і використовував своє становище на робленні особистих бізнесів, намагаючись різні особи в свою користь.

● Ньюйоркська Метрополітальна опера підготувала для програми для ілюмування пам'яті покійного президента Кеннеді. В п'ятницю 27-го березня мусять відіграти "Реквієм" Верді, а в суботу 28-го березня грають першу сцену з першого акту Вагнерового "Парсифаля". Диригентом оркестру Джордж Солті, а співаками Парсифаль Джеймс Томас. Обидва вони вперше виконували в Метрополітанській опері.

СЕНАТОР КІТІНГ ОБСТОЮЄ ВОЛЮ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ

Нью-Йорк. — Воля і незалежність для всіх народів, включно з тими, що тепер перебувають у колоніальній залежності від комуністичної Москви, повинна бути головною метою американської закордонної політики, бо тільки такою політикою можна добитися тривалого миру — твердив сенатор Кеннет Б. Кітінг на своїй конференції з американською чужою пресою, яка відбулася тут, у приміщенні Колумбійського університету, в понеділок, 16-го березня 1964 р., в популярних репрезентативних чужомовних американських газет метрополіти взяли участь у конференції. "Свободу" заступив ред. Зенон Снілкін, а видання УККомітету ред. Вол. Душник. Ціллю конференції було поінформувати чужомовну американську пресу і через неї громадян, яких вона обслуговує, про дотеперішню працю сенатора Кітінга та про його дальші пляни, як і про його становище у важливих проблемах американської внутрішньої і закордонної політики. Говорачи про американську закордонну політику, сенатор Кітінг заявив, що він є проти теперішнього стану в Східній Європі та вважає, що ЗДА повинні перебрати ініціативу, щоб той стан змінили. Сенатор Кітінг у приватній розмові живий інтересувався справами пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, торжественне відкриття якого відбудеться 27-го червня ц. р. та дав до розуміння, що він бажає взяти участь у цих урочистостях.

150-РІЧЧЯ ШЕВЧЕНКА ВІДЗНАЧЕНО У ФЕДЕРАЛЬНОМУ І ПРОВІНЦІЙНИХ ПАРЛЯМЕНТАХ КАНАДИ

Оттава, Канада. — Стоп'ятдесятиріччя з дня народження Тараса Шевченка відзначено і в федеральному канадському парламенті і в провінційних парламентах, в яких міністерські і посольські місця займають канадійці українського походження. Сенатор Павло Юзик у федеральному парламенті підкреслював безперервний зв'язок між Шевченком і його братами — "мертвими, живими і ненародженими, в Україні і не в Україні сучасності". На заклик дозв. Івана Яремка, секретаря провінції Онтаріо та міністра горювання, всі члени уряду послали онтарійської легіслятури для 9 березня схилили свої голови в пошану до Тараса Шевченка, пророка, поета і великого борця за свободу. В своєму закліку дозв. Ів. Яремко сказав: "Пане спікер, я буду просити всіх достойних членів онтарійської легіслятури спільно відзначити 150-літній народний Тараса Шевченка, поета і національного героя України". Переповідаючи загальний перебіг життя Т. Шевченка та велике значення його творчості, мін. Яремко так закінчив свій заклік: "Пане спікер, Тарас Шевченко не міг сподіватися, що члени його народу будуть стояти тут у парламенті вільних людей і віддавати йому шану, як це ми робимо сьогодні. Кінчаючи, я бажаю навести уривок з поезії поета, що він написав у своєму Заповіті: „І мене в сім'ї великий, в сім'ї вольній новий, не захвильте поміняти не злим, тихим словом". Сказавши це в перекладі на англійську мову дозв. Яремко закінчив своє слово до членів легіслятури, які з'єднали віддали шану Великому Українцеві.

Як повідомляють з Ріджайні, в саскачеванській легіслятурі відзначено Тараса Шевченка під час сесії в дні 9 березня на заклік посла Олександра Кузяка, який виступив з промовою такого змісту: "Пане спікер! Закли пропонується до денного порядку нарад, я бажаю звернути увагу всіх присутніх на факт, що сьогодні 9 березня минає 150-літній день народження Тараса Шевченка, найбільшого поета України, пророка та борця за свободу. Всі канадійці українського походження вшановують в цьому дні й найближчих днях тяжку збірку для вшанування пам'яті цього великого українського мистця та світової слави поета. Я є певний, що всі достойні члени парламенту разом з мною віддадуть пошану цьому великому поетові, філософові та борцю за вольних людей і віддавати йому шану."

СОЮЗОВІ ОКРУГИ В КЛІВЛЕНДІ І ЯНГСТАВНІ ВІДБУЛИ ЮВІЛЕЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Клівленд. — Минулої суботи і неділі, 14 і 15-го березня, тут відбулися загальні збори двох огайських союзних округів, Клівленду і Янгставну, в програмі яких входило теж відзначення 70-річчя УНСОЮ та роздача нагород за досягнення союзних діячів в минулому році. В суботу в приміщенні союзного дому при Френкліні Євню проведено річні загальні збори округу Янгставні, до якої належить 10 відділів, в тому числі 4 з Янгставну, які об'єднують 1.600 членів УНСОЮ. Збори відкрив і ними проводив голова округу Петро Лішак, секретар найбільшого Відділу округу, ч. 230. Секретаріо-ва Василь Прокопчик. Привітавши гостей, предсидник зборів запросив до слова гол. секретаря УНСОЮ Ярослава Падюха, який виступив з доповіддю про 70-річчя УНСОЮ (Закінчення на стор. 4-й)

Група союзних діячів Клівленду і околиць, які були відзначені медалями о. Григорія Грушкі за крапці освіти в минулорічній чеській кампанії. Стоять зліва: Микола Бобчук (бронзова медаль), Стефанія Богачик (бр. м.), д-р Ярослав Падюха — головний секретар УНСО, Осипа Олінкевич — голова ради (бр. м.), Станіслав Мотрович (срібна медаль), Дмитро Шмагала — головний радник (бр. м.), проф. Роман Чучкевич (золота медаль), Григорій Кісіль (бр. м.), Тарас Шмагала (бр. м.). Бракус на знімку Володимир Владик, секретаря 364 Відділу, який здобув бронзову медаль.

ЗДА ЗБІЛЬШАТЬ ДОПОМОГУ ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМОВІ — ЗБРОЮ, АМУНІЦІЮ І ГРІШМИ

Сайгон. — Південно-в'єтнамські керівні кола дуже вдячні ходом і вислідом 5-тиденних відвідин американської делегації, в склад якої входили секретар оборони Роберт МакНамара, голова штабу ген. Максвелл Тейлор, директор Центральної Розвідки Агенції Джан МекКон і інші високопоставлені офіційні особи ЗДА. На нарадах у Сайгоні було в принципі досягнуто згоди щодо роблення часу до часу рейдів проти Північного В'єтнаму. Іх мали б переводити групи спеціально вишколених південних в'єтнамців, скидуючи у Північному В'єтнамі з літаків. Однак водночас звернено увагу, що головним бойовищем є такі Південний В'єтнам і операції проти Північного В'єтнаму не повинні послабити антикомуністичної воєнної акції на Півдні.

Конференція з приводу 25-ліття Карпатської України

Нью-Йорк. (В.В.). — Привітний заповнений великий зал в Українському Інституті Америки відбувся в минулу суботу 14 ц. м. конференція Карпатського дослідного центру з приводу 25-літніх роковин подій на Карпатській Україні. Конференцію відкрив д-р Василь Вереш, накресливши коротку історію боротьби карпатських українців на протязі століть та з'ясовуючи суть конференції. Він привітав присутніх, між якими був д-р Степан Витвицький, президент УНР в екзилі. Юліан Ревал, який проводив конференцію, говорив про чеську політику внутрі ЧСР та про мітичну особу генерала Прахти, що був іменований 3-м міністром Карпатської України, якого ані уряд, ані народ Карпатської України ніколи не акцептували. Проф. Августин Штефан говорив про організацію Союзу та його склад. Проф. д-р Петро Стерчо з'ясував становище сусідніх держав та гру в міжнародній політиці, що відбувалася довкола Карпатської України в 1939 році. Проф. І. Король, тодішній мешканець Москви, говорив про збирання і промову І. Сталіна, що відбулася в Політехнічному музею в Москві, коли-то проголошеної Карпатської української держави обурюло Сталіна і він вигрозив п'ястками карпатським українцям. Інженер А. Витвицький, тодішній мешканець Югославії, нарисовав картиши українців в Югославії та їх враження з приводу подій на Карпатській Україні. Ред. Володимир Душник говорив про акції американських українців з приводу окупації Карпатської України мадлярами. Д-р Степан Витвицький висловив думку, що події на Карпатській Україні не треба брати трагічно, бо вони спричинили до відродження та воскресіння карпатських українців. Юліан Ревал відкрив привіт, які надіслали НТШ, УКА, Т-во Інженерів, Т-во Лікарів, УВАН та багато інших організацій. Після доповідей відбулася перерука з згодом присутні діялися на документальний фільм, що був накручений в 1939 році в Хусті Калеником Лисюком. Конференція тривала від 5 год. по пол. до 11 год. ночі.

Українська громада Гартфорду буде Народний Дім

Проект Українського Народного Дому в Гартфорді у виконанні архітекта інж. А. Осадци.

Гартфорд, Конн. (Е. Г.). — Довгі роки непокоїть гартфордську громаду брак приміщення для її товариств та, головню, молодіжних організацій. Всі вони мистяться в будинку Укр. Гор. Клубу, але ці приміщення є тісні і під кожним оглядом нездійсненні. Всі наші національні імпреси і товариські забави відбуваються в чужих, найменших локалях. Не маючи українського центру, наша молодь мимоволі попадає в чуже оточення. Такий стан не сприяє ані нашим національним інтересам, ані політичним аспіраціям. В таких невідрадних обставинах наше громадянство радо прийняло до відома заяву Управління Укр. Гор. Клубу, що згідно з ухвалою Зборів від 19 січня ц. р. новообраній управі доручено пошукати будову Укр. Нар. Дому вже з весною ц. р. Рівночасно Управа подас до відома, що закуплено площу під будову У.Н.Д. при Вестерфілд евеню, підписано контракт з архітектором на виготовлення плянів, одержано дозвіл на будову і затвердження плянів Міською Управою мається за певнення на будівельну позичку від Укр. Нар. Союзу та робитися заходи для продажу пошестей Клубу при вулиці Вітмор і Бонд. Управа Горж. Клубу звертається до громадянства за допомогою в формі позичок і пожертв на будову УНДому. З вірою в жертовність укр. громадянства, яке своєю солідарною постановою створить для будучих поколінь тривалу пам'ятку живучості і патріотизму укр. еміграції. Одночасно в канцелярії Клубу з'явився на стіні великий плян запропонованого Народного Дому. Архітект інж. Осадца зробив нам всім мило несподіванку. На снім'ї тлі неба модерний будинок з написом над фронтоном входом „Український Народний Дім" — дійсно логічно кожного око та змушує найсильніших пересміяти усміхнутися та найтвердіші душі розтануть на вид цього чудового архітектурного пляну. Теперішній склад управи Укр. Гор. Клубу, (який вже статутно називається Укр. Нар. Дім) великим персональним складом дас запоруку, що справа будови знаходиться в солідних руках та, при Божій допомозі, буде щасливо завершена.

МЕХІКАНСЬКИЙ ПАКТ НЕ ЗВЕРНЕНИЙ ПРОТИ НІКОГО — ЗАЯВЛЯЮТЬ ДЕ ГОЛЬ І МАТЕОС

Мехіко Сіті. — Французького президента де Голя вітали в цій мекіканській столиці представники мекіканського уряду і маси населення, охвально й ентузіастично. Мекіканський президент Адольфо Лопез Матеос, обійнявши дружню з де Голем, виголосив довгу промову, в якій підкреслює, що відвідини де Голя в Мехіко скріплять „прикладний союз", який існує між Францією й Мехіко, базований на неформальному пакті і який не спрямований проти нікого, що його головною метою є поглиблення духових зв'язків між двома великими спільнотами — Європою і Латинською Америкою. В тому ж самому дусі висловився президент Франції де Голь, який зодягнений в генеральську уніформу, подякував за шире привітання і у виголошенні еспанською мовою промові підкреслює, що дружні зв'язки, які існують між двома країнами, Мехіко і Францією, спрямовані на користь всього людства і що пакт дружби між ними не звернений проти нікого, але ж існує і закріплюється в інтернаціональних зв'язках між обома країнами.

ЗДА обіцяють південній Америці поміч в боротьбі з комуністичним наступом

Вашингтон. — Відзначаючи третю річницю закінчення президентом Кеннеді „Союзу для Протупу" — програми широкого економічного допомоги для країн Південної Америки — президент Джонсон виголовив промову під час надзвичайної сесії Організації Американських Держав, що відбулася в понеділок 16 березня ц. р., підкреслюючи у своїй промові готовість ЗДА підтримувати економічний розвиток відсталих з господарською поглядом південно-американських країн, президент Джонсон водночас із цим обіцяв повну підтримку ЗДА країн.

Комуністичний Китай обіцяє допомогу Намобдні проти Америки

Гонг Конг. — Військову делегацію Камбоджі, яка прибула до Пейпінгу під проводом шефа штабу камбоджської армії генерала Льюн-Віда, прийнято в Пейпінгу з великими почестями і парадом. На мітингі коло 2.000 комуністичних старшин, як також на вечірньому бенкеті в минулу суботу 14 ц. м. у честь делегації Камбоджі, шеф штабу комуністичних збройних сил, генерал Льюн-Віда, заявив, що „хоробрі наріди Камбоджі не є сателітні в обороні своїх батьківщин проти американських імперіалістів, бо 650 мільйонів китайців є при його боці". Військова місія Камбоджі вступила по дорозі до Пейпінгу до столиці комуністичного Північного В'єтнаму Ганой, а з Пейпінгу поїде до Москви. Таким чином Камбоджа задекларувала свій відворот від Заходу в сторону комуністичного блоку. Камбоджа стала деїтативно, а хліборобство на 65 відсотків.

● Індія відмовилася вислати до столиці Індонезії Якарти будинок свого міністра на новий з'їзд азійсько-африканських держав, який відбудеться там в квітні ц. р. Індія виправдується, що тоді всі члени уряду будуть зайняті на парламентарній сесії, але дійсною причиною є те, що Індія протрималася, щоб у тієї конференції брали участь такі держави, як комуністичний Китай і Північний В'єтнам, які не є „нейтральні".

● Молодий грецький король Константін, який заручений з 17-річною давньою князівною Аноєю Марією, заявив, що він буде старатися прищипити своє вичинання, що було спершу призначено шлюбним церемонією майбутнього року.

У СВІТІ

● У Римі розпочали будову нової у світі лінії підземки, яка буде називатися „ААА", у відвідненні до теперішньої „ВВВ". Найбільшою трудністю цієї будови — як і було з попередньої — це знахідки з античного світу, що їх виявляється при таких глибоких розкопках: в такому випадку треба припинити дальшу будову, поки те місце не обслідують археологи.

● Комуністична польська акція в Польщі — надто швидким темпом промислового розвитку та потребою „самопожертви" з увагою на дальшу майбутність. Він твердить, що в порівнянні з передвоєнним часом промислова продукція зросла дев'ятькратно, а хліборобство на 65 відсотків.

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1943

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і монета ордену виставляти на: "Свобода".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Засуд в Даллесі

В суботу 14-го березня ц. р. лава присяжних у місті Даллесі, в Тексасі, визнала Джека Рубі винним у "злочинному вбивстві" Лі Гарні Освальда, оскарженого в скритобістві президента Джона Ф. Кеннеді. І присудила йому, Рубі, до кари смерті на електричному кріслі. Адвокати Рубі негайно зажадали відкрити від цього присуду, і загалом передбачається, що остаточне вирішення його долі потриває ще якійсь два роки.

Отже, присуд на Джека Рубі є це не закінчення епізоду однієї з найбільш трагічних подій в історії Америки, що розігрався на терені міста Даллеса, коли пам'ятної "чорної п'ятниці" 22-го листопада 1963-го року куля скритобіствини убила 35-го президента США, Джона Ф. Кеннеді. Негайно після того страшного злочину заарештовано його згодного виконавця, марксиста Лі Гарні Освальда, докази вини якого вже в той час були дуже великі й переконливі. А проте, в обличчя закону він був невинний доки йому цієї вини судово не доказано. Слідство в цій справі вже частинно проголошено і його це продовжує окрема Президентська комісія з головним суддею Ворреном на чолі. На жаль, обвинувачений вже ніколи не зможе сам своєї вини признати, як також не зможе виявити всіх обставин подорожного жадного злочину, бо й сам він зникнув від скритобіствини кулі, випущеної рукою Джека Рубі.

Головні аргументи прокуратури й оборони в процесі Рубі були такі: Прокуратура обвинувачувала й знаймали свідків доказувала, що Рубі вбив Освальда в стані повної свідомості, з премітатіс, і в злочинній, думаючи, що в такий спосіб, убиваючи згодного вбивника Президента США, він здобуде славу і навіть гроші, публікуючи описи своїх спогадів. Під час процесу не було навіть згадки про те, що нині згодного вбивника Президента США, Прокуратура обвинувачувала Рубі в тому, що вбив він людину, до того ж із скочаними руками і на очах, можна сказати, цілого світу, бо вбивство виконав Рубі так в політичному будинку під час передавання телевізійної поліційної ескорти Освальда до іншої в'язниці. Прокуратура називала це вбивство "найгіршим злочин".

Оборона вимагала визнати вбивника "невинним", аргументуючи і намагачись доказувати, що він доконав злочину в хвилині "дратів притомності", коли не був спроможний бачити різниці між добром і злом. Що тезу підтримували деякі свідки - психіатри і один рабін. Суперечили цим твердженням слова самого ж таки Рубі, який безпосередньо після злочину заявив, що він планував виступити в Освальда три кулі, але йому перешкодило, і що він сподівався, що його жертва умре. Він також заявив, що вбивством Освальда хотів доказати світові, що "жиди мають відпасти". Під час самого судового процесу, який далеко не викликав такого зацікавлення, як це могло здаватися, сам обвинувачений не зізнавався і його ані прокуратура, ані оборона не зізнали не покликували.

Засуд Рубі прийняла публічна думка, як звичайно, з поділками думками і коментарями. Але, як це можна оцінювати на підставі голів преси, більшість прийняла засуд з великою полемікою, із скріпленою вірою в американське правосуддя. Ми прилучуємось до цієї опії. Бо хоч сьогодні вже нарядж чи може бути який сумнів, що Освальд допустився страшного злочину — вбивства президента Кеннеді — тільки суд мав виміряти йому заслужену кару. Рубі вбив людину, і за це його засуджено, давши йому нагоду на оборону, якої він відмовив Освальдові.

Український поет висміяв московського деспота Миколу І та його жінку.

Оборонці Бєліського не наводять цих слів російського "революційного демократа", але залюбки твердять, що Бєліський був приятелем Шевченка...

Подібна брехня можлива тільки в царстві червоної диктатури, яка під цим оглядом перенесла найгіршу добу царської неволі, бо тоді ніхто не мусів писати очевидної брехні і одночасно кричати, що хтось інший бреше...

Шевченко відповів у "Гайдамаках" отим "революціонерам-демократам", що нібито були його вчителями, такими словами:

А за раду спасібі нам, за раду лукаву.
Буде з мене, поки живу, і мертвого слова,
Щоб виплати журбу, слово, буває здорові!

"Мертве слово" — це було в російських критиків українське слово, яке своїм генієм оживив Тарас Шевченко. Він то в своїй творчій візі бачив "у своїй хатині" в Петербурзі давню славу України:

І в плачу. А тим часом пишними рядами
Вступають отамани, сотники з панями
І гетьмани, — всі в золоті у мою хатину
Прийшли, сідло мене і про Україну
Розмовляють, розказують, як Січ будували,
Кі козаків на байдаках пороги минали.

Проф. Л. Білецький, на 238-239 ст. І тому виданого ним "Кобзаря" зібрав голоси української критики про поему "Гайдамаки". Деякі критики, як Хведір Вовк (Сірко) у О. Огоновського, позитивно дивилися на цей твір. Інші, починаючи від П. Куліша, через М. Драгоманова, Ів. Франка аж до Б. Навроцького, не були задоволені з цієї опії. Л. Білецький раз за раз проти "Гайдамаків" збирав в таких парадоксальних реченнях:

"Це нібито не є викінчений твір і не творить суцільності ні в ідеї, ні в фабулі, ні в сюжеті, ні в означенні героїв, ні на-

Яків Зозуля

У 25-ЛІТТЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(2)

Проект конституції виготовив з доручення комісії д-р Яків Зозуля, і він був дуже сумлінно передискусюваний, виправлений і виготовлений для Союму вже перед 2-м безрезня 1939-го року, на день, коли планувалося відкриття Союму. В останній день, однак, в тому першому проекті, який базувався на автономному статусі КУ, зроблено єдину поправку в § 1, де вираз "автономна держава в складі Чехословаччини" був заступлений словами: "незалежна держава". Ця зміна була передбачувана, якщо б то вимагали політичні обставини. Її включили до законопроекту д-р Бричак і д-р Керган, передаючи голові Союму виготовлений текст.

Останнє засідання правничої комісії відбулося ввечері 13-го березня, в понеділок, спільно з делегацією чеського міністерства фінансів, яка прибула до Хусту, щоб на місці дістати автентичні дані для бюджету Карпатської України, що мав входити до бюджету Чехословаччини. Це засідання знаменне тим, що тоді додогожено висоту бюджету КУ на 71 мільйон корон.

Не встигла делегація відійти, як задзвонив телефон з Братислави. Це був шеф пропаганди словачької влади Олександр (Шаньо) Мах, який повідомляв нас із суцільною чіткістю, що Чехословаччина кінчає своє самостійне існування, що Словачка проголосить у найближчих годинах свою самостійність, що влада Берана в Празі перманентно радить над своєю долею, а президент Гаха готується до виходу в Берлін рятувати ситуацію.

Коло 11-го години ночі ми розкошилося по домах. Навколо була надзвичайна тиша. Ми йшли уже до будинку Омукриного суду, де мали розійтися в різні напрямки. Нараз суди Августин Дутка, що брав участь в комісії, як знавець і делегат Вищого Суду, запропонував кожному з нас перед тим, як йти спати, записати свої передбачення наступних подій і запечатати конверти, з тим, щоб розпечатати їх через 10 років.

Виходячи з будинку Уряду, ми лишили там ще д-ра Корчегана, який мав телефоном інформувати о. Волошину про події в Празі і Братиславі.

Нічна тиша, однак, скоро скінчилася. Коло 2-ої години ранку 14-го березня прийшла до будинку Уряду група січових стрільців, яка, з дозволу прем'єра і при допомозі шефа жандармерії Вахи (чех), забрала з пивниці зброю для озброєння Карпатської Січі.

У цей час прийшли відомості, що вночі мадярське військо переступило кордон і посувається в глибину Карпатської України. Погранична сторожа і чеська жандармерія пробувають його снігати. Тому Карпатська Січ ринула виступити на оборону своїх батьківщини.

Перші озброєні сотні вирушили вже на залізницю, а далі ще зброялися. Коло 6-ої години ранку 14-го березня йшли оточувати вояки з місцевого чеського полку піхоти з вимогою скласти зброю. Це вислав їх проти січовиків ген. Прхала, формальний міністер внутрішніх справ Кар-

патської України, який позавчався з урядом підписав з мадярами угоду звільнити Карпатську Україну без всякого спротиву уже два дні перед тим. Як тільки почалася на вулицях Хусту стрілянина, о. Волошина зажадав від генерала Прхали припинити кровопролиття, але трикратно відражені до Прхали послання не досягли успіху.

Головну команду Січі в Хусті і казарми коша над Тисою обложило чеське військо. На вулицях була несамостві стрілянина. Такий стан тривав до 11-ої год. коли чеське військо несподівано припинило облогу і вирушило до румунського кордону. Січовики довго не піддавалися, покликували, чия на те, що вони не компетентні рішати ці справи, і погодилися скласти зброю тільки на наказ о. Волошина.

Під час стрілянини всі установи були замкнені, і в будинку Уряду нікого не було. Шойно після відходу чеських вояків громадські діячі почали виявляти ініціативу. Коло 1-ої год. по полудні проф. Августин Штефан, заступаючи о. Волошину в його кабінеті, прийняв телефонічний ультиматум мадярської влади, третій з черги, підписав, передавши чеським послом в Будапешт, Мілошом Коброю.

В цей час радлом з Братислави проголошено самостійність Словаччини. Діставши це повідомлення в Відні від міністра Реваля, д-р Вікентій Шандор, представник Уряду КУ в Празі, негайно телефонував до Хуста о. Волошину. У відповідь на це о. Волошин дав наказ Шандорові повідомити чеську владу і закордонні представництва в Празі про проголошення незалежності Карпатської України. Д-р Шандор негайно виготовив ноту і вислав її за своїм підписом через свого референта д-ра Василя Орельського до амбасад: Англії, США, Німеччини, Італії, Югославії, Франції і Румунії.

Тим часом у Хусті прем'єр-президент скликав нараду поліції, обраних до Союму КУ, і спільно з ними обмірковував від 3 до 6 год. по полудні ситуацію. О 6-й годині о. Волошина оголосив з балкону урядового будинку рішення влади проголосити незалежність і скликати Союм на наступний день. Рішення Уряду КУ зараз же переслано через радіо.

Вслід за цим оголошенням міністер Степан Клочурак проголосив через радіо загальну мобілізацію та призначення командувачем армії — полк. Ефремова. З цього моменту січовики почали приймати добровольців, озброєнової їх і відіслати маршовими сотнями назустріч мадярам. Сам же Клочурак вийшов до Сявляни, до штабу ген. Сватека, командира чеської дивізії, яка стояла в Карпатській Україні, щоб дістати допомогу військовою зброєю. Але тут він довідався про угоду Прхали з мадярами і безсилістю Сватека, який мав підпорядковуватися наказам Прхали.

Коли вже Союм засів, президент Волошина дістав вістку про прибуття мадярського парламенту. Тому, як тільки минула потреба особистої його присутності на Союмі, він, як уже обраний президент

держави, поїхав до свого дому. Вислухавши вимогу мадяр припинити спротив і скласти зброю, президент заявив, що влада погоджується переговорювати з угорською владою в Будапешті і для того жадає припинити дальший наступ та уможливити делегації Уряду КУ перейти через фронт о 12-й годині в полудня 16-го березня на відтинку Хуст — Велика Колпана.

Погодившись цю пекуку справу, президент Волошин іменував нову владу в складі: прем'єр-міністра Юлія Реваля, відступного за кордоном, д-ра Юлія Бричак, заступника прем'єра і міністра фінансів, комунікації і пошт, суддю Юлія Перевузіника, міністром внутрішніх справ і судівництва, Степана Клочурака, міністра військових справ і хліборобства, проф. Августина Штефана, міністра культури, шкільництва і народної освіти і д-ра Миколу Долину, міністра докторів та суспільної опіки.

16-го березня делегація не встигла до 12-ої години прибути на лінійний фронт. Мадяри з цього скористали і негайно відновили наступ. По всьому фронту почалася боротьба. Січовики ставили сильний опір, хоч і не мали тяжкої зброї. Делегація змінила свій напрям через Румунію, куди вже була евакуйована частина уряду, і дала наказ здати столицю без бою, щоб охоронити населення від знищення.

Січовики, відірвані від ворога, відходили через місто. Мадярські частини показували в Хусті в четвер 16-го березня коло 3-ої години по полудні, коли уже українських частин тут не було. Протягом найбільших дві мадярська жандармерія вважала багату українську частину діяти. Були арештовані Юрій Перевузіник, д-р Михайло Бричак, д-р Степан Стебельський, д-р Яків Зозуля, ген. Всеволод Петрів, проф. Михайло Гупаловський, інж. Спиридон Довгаль, ред. Василь Грєнджа-Донський, брати Шерегі і ін.

Лекого із арештованих призначено у в'язниці окружного суду в Хусті, а інших відправлено до концентраційного табору в Кривий кол Хусту. Вночі із 16 на 17-те березня почала діяти мадярська національна рада на чолі з о. Боклашом, парохом в Хусті, і адвокатом Будасом. Вона підпорядкувала собі мадярських чиновників, які арештовували та розстрілювали захоплених січовиків (Блест) та звичайних громадян (учитель Митрович).

Остання зустріч автора з міністром Перевузіником і д-ром Бричаким відбулася в припадковому в купальні окружного суду в Хусті, куди водили в в'язні митися. Вони сиділи в ізольованих кімнатах і нічого не знали про зовнішні події. За два дні мадярський генерал на прохання українського громадського комітету, очоленого радником Устияновичем, звільнив із в'язниці 12 осіб. У тієї групи мав бути і автор цих рядків, але через друкарську помилку його ім'я було пропущено, а інше ім'я було написано два рази. Тож після відчитання списку звільненої частини сторожею звільненої тільки 11 осіб. І тому автору довелося дістати до того, що були вивезені до концентраційного табору в Кривий, а потім до Вар'ю Ляпош у Мадяри.

НІГІЛІЗМ, АНАРХІЗМ І... КУЛЬТУРА ДУШІ

Це — про підсоветську робітничу молодь, яка не перед одним гострою проблемою ставить московське партійне керівництво.

Хто вони, які їх обличчя цих молодих людей, що становлять тепер ядро советської робітничости, "гегемона революції", як називали робітничу класу комуністичні марксисты — лєніністи?

Підсоветську молодість ретельно виховують більшовики від світу за подвійною залізною заслоною — тою, що на кордоні, ще вже трохи подірвана, і другою, сказати б, внутрішньою. Поваж, друг, зазираючи те тяжче, і те, що пишуть про підсоветську молодість закордонні кореспонденти, розкриває лише малий краєчок її обличчя.

У травні молодий хлопчина, напідпитку, розштовхуючи літкими і лаючи пасажирів, протоплюється до виходу. Хтось кидає терпке зауваження:

— Яке ви, товаришу, порушення правил, їдете у замаскованій олівці, то хоч старайтеся нікого не зачіпати!

Хлопчина спинився, кидає на пасажирів презирливий погляд.

— Я — простий робітник! Ми — робітничий клас! Ми, робітники, всіх вас утримуємо! — і вибухає густою лайкою.

Хлопчіву спільними зусиллями деякого з охоронців порядку витягають з вагона і передають на руки "дружників", які заперотують його, куди слід.

Цей описаний у московських "Ізвестіях" (9-го лютого ц. р.) епізод різко контрастує з тим, що почалося з початку 20-х років про малярів з відером фарби і мотузкою драбинкою, якого в такий самий спосіб, як згаданого вище хлопчина, виставили з трамвая, щоб не бруднив фарбою одяг пасажирів. Зощенківський герой, коли його анпроджували, обурювався і кричав: "За що ми боролісь? За що кров проливали?"

Зощенківський герой — це був робітник — маляр, який сприймав більшовицьку жовтневу революцію, як свою особисту справу, як здійснення своєї мрії, і на всіх пасажирів трамвая давляв він, як на "недорозумілих буржуї". Описаний в "Ізвестіях" молодий робітник, хоч називав себе демонстративно "простим", закінчив десятиліття і може бути звичком того маляра, але на пасажирів трамвая в чистеньких костюмчиках давить він також як на "ворожий клас".

Чи не парадокс це в "безкласовому суспільстві", яке будицькою одною ногою вже вступило в комунізм?

Якраз Клара Р., стара комуністка, представниця лєнінської "робітничої гвардії", нарікає на сучасну молодість:

— Гді з ними дати раду. Особливо з тими, що приходять по закінченні десятиліття. От насили на нашу робітничу шію! Продав серед них анархізм, нігілізм, критиканство, неохота поборювати труднощі... Треба залишитися на годину-дві попрацювати понад норму — шіак не погоджується: плануєте, кажуть, краще, щоб не треба було помяти норму працювати. Інструмент не сподобався котромусь, чи що, — не хоче працювати.

Стара комуністка нарікає навіть на... дух колективізму, що охоплює молодість. "От, — каже, — учора конфлікт вийшов. Майстер переводить шістьох на нові верстати — освоювати. А вони зчинили галас: чому, мовляв, саме цих, треба збори скидати, обговорити колективно..."

Виходить, звички зощенківського маляра дечого навчилися у "робітничої гвардії" такого, що й самі тепер не по-

добавлять, іде воно, іде інтерес, бо та "гвардія" вже не робітничою, і дух колективізму, любий, в думках колективізму, а — духом колективізму.

У "червоному кутку" фабричного гуртожитку, "знаний" робітник "орденоносець" виголосяв промову до молоді. Суть промови була, приблизно така: ми колись мешкали в старих, дряпаних бараках, без лігів, не знали ні радіо, ні телевізії. І от тепер все це ми створили! Переймаємо ми, молоді! Будьте ж такими, як ми!

Метикуватий хлопчина спитав орденосця з сидючої усмішкою:

— Якщо ми все це матеріально вже маємо, то що ж далі робити? Що для нас головне?

— Як що? — розгнівався орденосець. — Комунізм будуйте! Працюйте краще і більше, щоб усього цього ще більше було.

— Вільше? І тільки?

Звинувачив гармидер, почалася гаряча дискусія. Орденосець, стараючись перекинути дискусію, проголосив:

— Але ж комунізм не тільки матеріальний достаток, але й досконалий розвиток суспільних відносин...

— Найкращим вам почуванням — чемно перебив його метикуватий хлопчина і — вийшов з "червоного кутка".

Кмітливий і добре грамотний хлопчик, що приходив на фабрику з десятиліття, ріжеться коло підлазництва отаких старих робітників до партії, плазування їх в надії ще щось уловити, і чийсь пожитися на старості. Сталінського терору ті молоді люди не пам'ятають, і те, до чого звикли, з чим примирилися оті старі, викликає з їхнього боку шалений спротив, пристрасну опозицію. В цьому і ще в дечому, про що "Ізвестія" не згадують із зрозумілих причин, добають режимні пропагандисти нігілізм і анархізм.

Розуміючи, що сталінські часи минули, що за горляку робітників тепер не візьмеш, більшовицькі керівники стараються роз'яснювати "оправданість" невідомої молоді, мовляв, ці зелені, ще не обстріляні молоді люди, атакують і заперечують те, з чим "ми також боролісь". Але автор статті "Соціальне положення — робітник", з якої беремо наведені вище факти, признається, що орденосенний пропагандист, який виступав у "червоному кутку", ухилився від цієї теми. А потім, скориставшись з того, що всі захопилися спорами, і собі непомітно зник. Він вже не чув, як другий, "грамотний хлопчина" заявив з патосом:

— Культурі нам усім бракує, хлопці! Як би вам сказати? Ну, ми знаємо, як треба працювати, як треба вести себе. Але все це утилітарно, поверховно, сухо. Немає в нас культури душі, чи що?...

Нігілізм, анархізм і... культура душі. Чи мають щось спільне ці три поняття? Напевно, ні! А советські пропагандисти хочуть стягнути їх до купи.

"Чи не присмію справді, що молоді робітники дискутують на ці теми? — лицерно закінчує свою статтю московський журналіст. І додає з жалем: — Ті, що йдуть на зміну нашій робітничій гвардії, народ різний. Не всі і далеко не всі вони успадкували справжню робітничу гордість від батьків".

Відома річ, що в більшовицькому лексиконі "чесність", "патріотизм", "свобода", "гордість" і дуже багато інших слів мають значення цілковито протилежне до того, як їх розуміють люди в усьому світі з правдивих чистів.

В. С-ко

ких та московських загарбників і коли їх намагалися безчесити окупанти найогиднішими назвами, легко зможемо зрозуміти, як воно було в 1768 році. Але важко зрозуміти, як дехто з українських авторів під впливом ворожих писань може повірити у ті наклепи на українських оборонців волі.

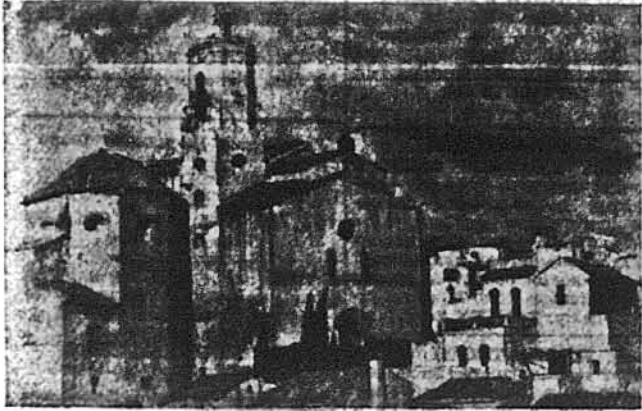
Шевченко знав про жорстокі муки, яких зазнав Гонта, і в поетовій уяві "лірич образ мученика-героя". (Білецький, "Кобзар", І, ст. 241). Білецький стверджує, що "Шевченко заявив виразу українську лілію і перший в цілмі українським вільнодумним русі проголосив максимальну національну й державну українську ідею. Він один від перших же днів своєї творчості ідею української держави підніс на вагів зріст, у всю велич її ваги й необхідності" (там таки, ст. 243).

Як бачимо, проф. Леонід Білецький іде тут слідами акад. Ст. Смал-Стоцького, який перший твердив, що Шенченко вже в своєму "Кобзарі" з 1840-го року думав про Україну як про самостійну державу, тужачи за тією волею, що була колись ("вміли панувати"), протиставляючи неволю авунів ("внуку кося несе в росу") — волі дідів.

ЗИНОВІЙ ОНИШКЕВИЧ

(3 нагоди найближчої виставки)

Церква в Кадакес, Іспанія. Акварель

З молодим поколінням мистецтва справа така сама, як з їх однолітками в усіх інших галузях українського життя по цьому боці залізної завіси: вони є, але їх — мало. Себто: пустки після того, як відійде нинішня генерація мистців віком від яких 55 років угору — не буде. Але мистецьке життя скоротиться, звужиться. Це природний процес всіх еміграцій на довшу мету. Тепер, спостерігаючи все ж гурт мистців у віці коло 30 років, слід пильно їх придивлятися. Ванальна фраза, що не скільки рідше, а якість, має своє поважне застосування особливо у мистецтві: дві великі таланти, які можуть прославити імена їх власників, можуть виповнитися прогалиною, яка настане між нинішнім великим чином мистців і прийдешнім куди меншим. Оперувати коректними цифрами дуже трудно. Особливо ця трудність стосується наймолодшого покоління, що перебуває ще у мистецьких школах. Цифра дев'ятьох членів Студентської Секції в Ньюйоркському Відділі Об'єднання мистців-українців в Америці нічого не го-

Портрет Андрія Лятисhevського, Олія.

Мистецтва (Арт Студентів) в Нью Йорку (вдень він перекопував тоді ньюйоркські вулиці для компанії Едісона, але хвалить собі той час, який загартував його фізичне здоров'я і давав поважний зарібок), — два роки американського військового мистця на Далекому Сході, — два роки в «Нешенел Академі оф Файн Артс» і 4 роки в мистецькому «Пратт-Інституті» в Нью Йорку, завдяки стипендії в ветеранському «Бенефіт» там. Він має науковий ступінь, «Бенефіт оф Файн Артс», є до смертним членом «Артс Студентів Ліг» і членом мистецького «Саламаганді-Клубу». На виставці в Крайовому Мистецькому Клубі («Нешенел Артс Клуб») вже в 1957 році достав одну з нагород — рибний медальйон за його картину «Вашингтоні й Нью Йорку». Літострував кілька американських наукових книжок першорядних в ід а виництв з найкращими оцінками в «НП Таймсі», як рівнож робив кореспонденційні рисунки в «Гарпер-Магазині», а вже 4 роки тому став «інструктором» у мистецькій школі «Феймос Артісте Скул» у Вестпорті, Конн. Мимолетом кажучи, Онискевич виставив був у загаломому «Пратт-Інституті» 16-сторінковий дереворити, як ілюстрації історії байки Івана Франка «Ріпка», — твір, вартний, щоб якась наша установа чи меценат видали його. Хоч Онискевич жартує собі з таких більш-менше своїх ровесників, як Вижницький, Певний чи Титла, які вже встигли стати «батьками родини» і разом з своїм найближчим приятелем Вачинським парубком, проте він слушно згадує свою участь в групі «Молоді Мистці» з рр. 1956-59, як про своє давнє минуле.

Щикаво, що ніхто з вищезазначених «молодих» не захопився голосним без предметним чи абстрактним напрямками, які, як кожна новість, повинні би захоплювати молоді. Це не значить, що нема в середній генерації українських мистців отаких модерністів, але вони в рішучій меншості. На запит «чому так?» можна почути відповідь: що це частинно вплив українського консервативного середовища, — частинно зрозуміння чи вичуття, що плями, колеса й геометричні фігури в малюванні це перехідна мода, — а частинно й тому, що ці молоді мистці власне так, реалістично, сприймають світ і так розв'язують на полотні мистецькі проблеми. «Як я можу — каже Зинівій Онискевич — захоплюватися безпредметністю чи абстракціонізмом, коли я мушу мати завжди перед очима предмет, і то предмет живий, особу, або природу, щоб узагалі мати поштовх до праці?» Він твердить, що відчужає присмигнуті у праці тільки тоді, коли знаходиться «контакт» між собою і об'єктом. В суперечності до мистців, які тоді своїх творів черпають з уяви, він використовує дуже рідко. Зате він може захопитися образами природи так сильно, що, наприклад, мало не заковтєв, малюючи годинами однієї зашпильки шпильки Алія. Коли йому звернути увагу, що в тому його глибокому переживанні є подекуди романтичний підхід, який відзначається в настроєвості його образів, він палко заперечує. Він є переконаним прихильником реалізму, хоч його образи ніяк не нагадують «сюрреалізму» ані фотографії. Коли він був захоплений в сіро-бронзований комбінації кольорів. Нині більшість його образів вже живіші, більш барвисті. Раніше від більшості його образів віяло сірим смутком, хоч далеко не таким безнадійним похмурим настроєм, як, наприклад, в образі Івана Кураха. Нині є вже в Онискевича й ідилічні сцени: «Над морем», «Містечко в Тусканії», «Сумерки». Є теж масстатично величні нарисні гір. До характеристичних рис належить в численних його образах розмовчання полотно на кілька горизонтальних площ, — перекладно і задню кулією, далекі овид. Поруч із пейзажами щораз частіше Онискевич звертається до архітектурних урбаністичних мотивів. Там особливо виразно видно його знамените знання рисунку, що й відмітали рецензенти згаданих вгорі його ілюстрацій в американських

До українського громадянства Філадельфії

На 14-го березня припадає 25-та річниця проголошення самостійності Карпатської України в тогочасним урядом на чолі з бл. п. Мона. д-ром Августиним Волошиним і потвердження цього акту проголошення з 15-го березня 1939 року Соймом Карпатської України, вибраним у всенародному голосуванні 12-го лютого 1939 р.

Центрاليا Україниського Конгресового Комітету Америки проголосила цей рік Ювілейним Роком Карпато-Української Державності. Відділ УККА у Філадельфії з присмигнуті долується до цього проголошення мамої Центральної від себе очим звертається з гарним закликом до всього Українського Громадянства взяти участь у відзначенні цієї річниці. Під протекторатом Відділу УККА діє у Філадельфії Громадський Комітет, на чолі з проф. д-ром Петром Стервом, який підготував святкову академію, що відбудеться 21-го березня о год. 8-й вечері в приміщенні Венд жам ія Френклін Гай Скул при Брод і Грін вулицях у Філадельфії. В академії візьмуть участь колишні чолові державні муржі Карпатської України та видатні мистецькі сили. Чистий дохід з академії призначено на видання обширної наукової праці про Карпатську Україну англійською мовою.

Управа Відділу УККА просить все Українське Громадянство взяти участь у участю звеличати добру славу Карпато-Української Державності та допомогти добродію.

В березні 1964.
За Управу Відділу УККА у Філадельфії:
Проф. д-р В. Т. Гнатюк
Інж. Олександр Білик
секретар

Організовано ідемо на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові

Рочестер, Н. Й. (Х. Д.). — 19-го лютого Відділ УККА скликав поширену нараду всіх організацій і товариств міста Рочестера, на якій прийнято рішення: Іхати до Вашингтону на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові організувати й замовити певну кількість автобусів.

В нараді взяли участь 27 делегатів. Створено Громадський Комітет із 9 осіб, який під протекторатом УККА проведе всю організаційну роботу, зв'язану з поїздкою на відкриття пам'ятника. Громадський Комітет очолює радний Українського Народного Союзу п. В. Гусар, який є також головою місцевого Комітету будови пам'ятника Шевченкові.

Перша нарада Громадського Комітету відбулася 23 лютого 1964 р., в якій взяли участь

книжкових виданнях. У портретах він цілком «інший», у деяких годі й розпізнати, що це «Онискевич». Він рідко накладає грубі мазки в своїх оліях. Тому деякі його портрети мальовані наче темпоро. Це «інший» він в актах, що віддають всю м'яксть тіла. Онискевич є звичайним Івана Труша. Деякі його речі, особливо олії — стоять безумовно під впливом Труша.

Як кожен мистець — Онискевич може «подобатися» або «не подобатися», одні критики можуть його хвалити, інші ганити. Але він мусить викликати до себе пошану за його талант, видатність мистецтва, за його ентузіазм, за роботу і в ту — не в образі мистців — рідку у мистців скромність, яка диктує йому власноволіє критично про власні образи та з цієї скромності стримується похито від композицій. Він привіз з свого кількомісячного перебування в Європі, головую в Еспанії, коло 40 образів — трохи мініатюрних олій (Ізидр «Фольгагеном», тому не міг возити великих полотен!), але здебільша акварель. Поруч із портретами, актами і якимсь десятком творів, випищених з приватних збірок, його найближча виставка в залі ЛМКАюбу в Нью Йорку охололюватиме яких 60 експонатів. Без уваги на фазові голоси про неї — вона стане напевне подією нашого мистецького життя в Америці: бо покаже в цілі повноті одного з передових представників середньої генерації мистців — українців у світовому мистецтві, людини у найбільшому, може, своєму життєвому і мистецькому розмахові.

Іван Кедрін

СЛОВНИК
чужомовних слів вказують перекладачів і на задоволення за 3 дні. Переддруків мають підтвердити свою адресу.
А. ОРЕЛ
383 Grove St., Perth Amboy, N.J.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗДА В 150-РІЧНИЦЮ 3 ДІЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Українська Молодь!
В цьому році весь український народ вшанує пам'ятку 150-річчя з дня народження свого найближчого поета і національного мислителя — Тараса Шевченка.

Українська спільнота в 3-х денних Державах Америки в особливий ніч будь-коли єдиної, вшановує пам'ятку Великого Кобзаря України — борця за національні інтереси українського народу та вселюдської ідеї свободи, рівності і справедливості. Завершеном для святкування буде відкриття величавого пам'ятника Тарасові Г. Шевченкові в столиці держави — Вашингтоні, 27-го червня 1964 року.

З приводу цих великих історичних свідчень. Крайові Проводи Українських Молодих Організацій в 3-х денних Державах Америки звертаються з наступним закликом до всіх української молоді:

1. Ці заклики Ювілейні Святкування використати для поглиблення вшанування ідеї нашої нації, сформовані Т. Шевченком у слові і поставленні за сторони існування, боротьби і творчості.
2. Особливо планати постітну спадщину Т. Г. Шевченка та зачерпнути з неї творчого духа, що не дає, спати хочому, серцем замирати, а «жити, борітись жити і людей любити». Пам'яті правду за-

хотітись славними ділами наших предків, борітись, як не робить Шевченко, прагнути до ідеалу української нації.

3. Вилучитися разом з усім українським співтовариством в ювілейні святкування, а особливо своєю чисельною участю, поставою і виступом у Вашингтоні заманіфестувати перед українським громадянством і чужинцями громадянську свою силу і організаційність.

4. Всіх членів молодіжних організацій вшанувати не лише приготуванням до цього небуденного свята, але і доложити всіх старань, щоб підняти ці знаменні ролювання — зокрема поспільною діяльністю.

Хай краще ніжчелля української мови і творчості Т. Г. Шевченка, відповідає інформації про нього й Україну американського дошкільця, гердсть із свого походження будуть дарами, що впринесе українська молоді в 150-річчя уродили Великого Поета.

Конференція Центральних Молодіжних Організацій в ЗДА Ліга Української Молоді Північної Америки: Молоді Українські Націоналісти; Об'єднання Демократичної Української Молоді; Організація Української Молоді «Панет»; Спільна Української Молоді Америки; Союз Української Американських Спортсменів Товариств; Союз Українських Студентських Товариств Америки; Українська Студентська Товариства «Заріччя»; Товариство Української Студентської Молоді М. М. Миколовського.

Ділимось сумною вісткою, що для 2-го лютого 1964 року, на такий же день упокоївся в Бог.

Д-р ВОЛОДИМИР НІШНО
Нинішній був візирчим членом Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів у Вільному Сентрі.

Жив у Tod Morden в Англії.
Нехай чужа земля буде йому легкою!

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ в АМЕРИЦІ

Увага! Дітройт, Міш. — ВІНДЗОР, Онт.

Окружний Комітет Відділу УНСоюзу в Дітройті
повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Окружного Комітету
— відбудуться —
в суботу, 21-го березня 1964 р.
о годині 6:30 вечора
в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при вул. Мартін ч. 4655 в ДІТРОЙТІ
із наступним порядком наради:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів
4. Звіт управи
5. Звіт Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами
7. Удільнення абсолютної уступальної управи
8. Вибір управи на 1964-65 рік
9. План праці на наступну каденцію
10. Віснесі і запити
11. Закриття зборів

У Зборах візьмуть участь члени управи Окружного Комітету, по двох делегатів з кожного Відділу, конвенційні делегати або їх заступники з правом рішачого голосу, слідуєччх Відділи:

20, 71, 75, 94, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 504, 506.

Також запрошують, в характері гостей, все членство УНС. У випадку неможливості на означену годину відповідної кількості управиючих до участі в зборах членів та делегатів, збори розпочнуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх.

За Окружну Управу:
Володимир ДІДІК, голова
Андрій ТРИЩ, секретар

Увага! Порт Амбой і оноліція! Увага!
В суботу, 21-го березня 1964 р.
о год. 7-й вечора
у приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 160 State Street — PERTH AMBOY, N. J.
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділу УНСоюзу
в яких повинні взяти участь обов'язково ВСІ СЕКРЕТАРІ і Урядовці ось таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 163, 209, 294, 306, 312, 315, 332, 342, 344, 349, 353 і 373
з місцевостей:
ПЕРТ АМБОН, ПЛЕНФІЛД, БАРНД БРУК, АНГЕЛІН, КАРТЕР, ЛІДЕН, МЕТАЧІН, РАГВЕН, МЕНВІЛ і НЬЮ БРАНСВІК.
Є дуже багато важких і алітрумних справ, тому присутність всіх секретарів обов'язкова.
За Окружний Комітет:
Михайло ФЕДІНІНІНІН
Голова
Інж. ІВАН СІМІН
Секретар

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА

Український Вісеско-Історичний Інститут
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
відбудеться в суботу, 21-го березня 1964 р. в год. 6-й веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вул. в Нью Йорку.
ПРОГРАМА:
1. Соти. 3. СТЕФАНІВ: Відкриття.
2. о. д-р Володимир КЛОДІНІЧЕНКО: доповідь на тему «Галицька залога в м. Хмельнику на Поділлі та військова адміністрація того ж району в рр. 1919-1920».

Відкриття — Гостям раді.
Дозвіл відділом ІРТ до 7-й вул. або автобусом Медізон Евінга до 79-й вул. в Нью Йорку.
Дирекція Українського Вісеско-Історичного Інституту

Українська Вільна Академія Наук у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ
на відзначення 70-річчя народження
ДМИТРА ІВАНОВИЧА ЧИЖЕВСЬКОГО
двісного члена УВАН у США.
ПРОГРАМА
Юрій ПЕВЕЛЬОВ — Відкриття Конференції.
Василь КУДКО — Пропід Д. Чижевського з ділянкою філософії.
Юрій ЛАВРИНЕНКО — Д. Чижевський, як літературознавець.

Конференція відбудеться в неділю 22-го березня 1964 року о 7-й год. веч. в будинку Академії: 206 Вест 100 вул. Н. Й.

ПЕРШИЙ РАЗ, У НЬО ЙОРКУ

зетверта самостійна МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА
МАРІ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

із ШІКАГО
— відбудеться —
у днях 17-23 березня 1964 р.
у великій американській галерії
LIGA DUNCAN

при 215 East 82nd Street — NEW YORK 28, N. Y.
ВІДКРИТТЯ у ВІВТОРОК 17-го ВЕРЕСНЯ 1964 р.
о год. 4-7 веч.

Відкрита КОЖНОГО ДНЯ від 1-й по пол. до 7-й веч. у НЕДІЛЮ та ПОНЕДІЛОК закрито.

З ПОВОРОТОМ ДО НЬО ЙОРКУ ДИРИГЕНТА

п. Романа Степаняна
ХОР „ДУМКА“

ВІДНОВЛЯЄ ПРАЦЮ
ДИТЯЧОГО ХОРУ
„МОЛОДА ДУМКА“

ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ ВКОМ 7-13 РОКІВ,
ЩО ОБДАРОВАНІ ДОВРИМ ГОЛОСОМ
І МУЗИЧНИМ СЛУХОМ.

Запис дітей і інформаційні сподина з батьками відбудуться в НЕДІЛЮ, 22 ВЕРЕСНЯ 1964 р. о год. 4-й по пол. в ДОМІВЦІ ХОРУ „ДУМКА“

Народний Дім, кімната ч. 48 на 4-му поверсі

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ

під протекторатом
УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ у Філадельфії

просить усе Українське Громадянство взяти участь у святковій академії для відзначення

25-ти річчя Карпато-Української Державності
в СУБОТУ, 21-го ВЕРЕСНЯ 1964 року
о год. 8-й вечері

в аудиторії BENJAMIN FRANKLIN HIGH SCHOOL
при Broad & Green Sts., Philadelphia, Pa.

Участь беруть колишні державні муржі Карпатської України: Голова Союзу К. У. Проф. Августин ШТЕФАН і Заст. Голови Союзу К. У. та член Гол. Команди «Карпатської Сили» Д-р Степан РОСОХА.

В АНСТЕРІЙСЬКІЙ ЧАСТИНІ:
Галина МІНАЙ-АНДРЕАДІС, контролью світової слави театру «Колон» з Буенос Айресу; режисерка Рома ТУРІНЬСЬКА з Шікаго з її «Не мовкити салітери у Карпатах» і Збірний Хор Філадельфійського Деканату Української Православної Церкви, під дир. Петра КУРІЛЕНКА.

Програми можна набути в «Оріоні», «Космосі», «Вазарі» та крамничі п-на Дукасенівчів в околиці 24-й вул.

Український Музичний Інститут в Ньюарку, Н. Дж.

— влаштує —
в суботу, 21-го березня 1964 р., о год. 7-й вечора
в залі CONTEMPORARY HALL — 7 Blecker St., Newark, N. J.

ФОРТЕП'ЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ ЛЮДМИЛА ЯНОВЕНКО
Абсолютної УМІ
к.л. проф. Галі КЛИМ

в ПРОГРАМІ
Теорії: Віпальді-Васа, Шопена, Паганіні-Ліста, Гріга, Дебюссі, Скрибіна, Прокоф'єва, Варьявського і Нижанківського.

DNIPRO
498 Sanford Ave.
Newark, N.J.
Tel: 575-0782

ВИСІЛКА ОДЯГОВІ І ХАРЧОВІ ПАЧКИ НА УКРАЇНІ. ВЕЛИКИЙ ВИБІР ВИСІЛКОВИХ ТОВАРІВ.

Праця
WANTED FEMALE
SECRETARY
for Insurance Broker Office
Knowledge Short-hand necessary.
Salary Optional.
Call:
W. CHURA — OR 4-5340
N. Y. C.

HELP WANTED MALE

ПОТРІВНО
НА ПОСТІННЮ ПРАЦЮ
ЧЕРЕЗ ЦИЛИЙ РІК
НА СОЮЗІВЦІ
НУХАРЯ
та
РОБІТНИКА
до фізичної праці
Зголошуватись:
UKRAINIAN NATIONAL
ASS'N ESTATE
KERNHONSON, N. Y.
Tel.: Kernhonson 5641

Мешкання
ДО ВІДАННЯ 4 КІМНАТИ
Центральне опівління, гаряча вода, реєстр контрольований, добра комунікація, ціна тільки \$75 на місяць.
Світ Вулиця 15, Н. Й.
Тел. до власника SO 8-3479
по 5-й год. веч.

MOVIE — THEATRE
ПРЕКРАСНІ УКРАЇНСЬКІ
ФІЛЬМИ В КЛІВЛЕНДІ
І ДЖОРДЖІ, Огайо.

КЛІВЛЕНД:
Зали „ЛЕМО ГОЛ”
2337 West 11th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

ГУЦУЛЬСЬКИЙ
ФЕСТИВАЛЬ
НЕДІЛЯ,
22-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ВЕЙСВТО СЛ. П.

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ВЕЙСВТО СЛ. П.

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

СТ. БАНДЕРИ
І.Д. РЕБЕТА
ТАРАС БУЛЬБА
(Вінок)

ЛОРЕЙН:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ
2430 East 38th Street
СУБОТА,
21-го березня 1964 року
ДВІЧІ: год. 6-та і 8-ма вечора
ОЛЕКСА ДОВБУШ

Із праці в Школі Українознавства Т-ва Рідна Школа в Дітройті

Допінуючи важливу роль театральної сцени у вихованні, Школа Українознавства відзначає Різдво Христове мистецькою програмою у виконанні самою молоддю.

Сценічну картину, н. „Хто дасть захист” відіграли учні Школи Українознавства 19-го січня у виповненні вперше залу Українсько-Амер. Осередку при вул. Карпеліч.

Усе живе, не тільки люди, але й природа, збирається зустрічати прихід на світ Христа - Спасителя. Такий зміст твору, й на ньому сперта ціла акція у двох частинах.

Архангел (Оксана Скіпаневич), Весна (Христина Ніжкофор), Літо (Марта Кучер), Осінь (Марія Трешневська) і Зима (Христина Прокопівна) — це головні персонажі різдвяної драми.

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

Молоді актори Школи Українознавства у ролі Кноток (Роман Віла, Дзвін Швайку, Оля Дужа), Зелесих комашок, Метеликів і Блишків (Роман Петручак, Марко Шавник, Ростислав Сторожук), Жучків (Роман Величківський, Орест Кальба), Жечків (Христина Дитлато, Ана Броніковська, Маруся Василькевич, Іва Лісевичка, Дарія Лаба), Осінніх листочків (Анна Черняк, Оля Юрків, Зоряна Лупська, Марія Гриньків, Христина Шкутор, Христина Броніковська) і Сніжників (Донія Гриник, Марта Михальчук, Віра Петручак, Катря Ковалик і Віра Кручак,

ЛІСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Пане Редакторе!

Прошу Вас дозволити мені через заслужену газету „Свобода” подякувати всім науковим, культурним та громадським організаціям і окремим особам, що привітали мене добрим словом в день відзначення сорокаліття моєї літературної праці.

Дякую Об'єднанню Українських Письменників „Слово” та Українській Вільній Академії Наук в ЗДА за вшляткування літературного вечора, п. Григорієві Костюкові за зроблений підсумок мого літературного доробку і п. Володимирів Микомовському за вшляткування виставки моїх друкованих праць та рукописів із матеріалів Архіву - Музею УВАН.

Дякую щиро, за привітання: Об'єднанню Українських Письменників „Слово”, що вшляткує п. Григорію Костюкові; Управі Української Вільної Академії Наук, що вшляткує п. п. Юрій Лаврінкевич та Іван Замша; Філіяльній Філії „Слово”; Вашингтонській Групі УВАН; Науковому Товариству ім. Шевченка; Конгресовому Комітетові Америки; Українському Лікарському Товариству Північної Америки; Товариству Українських Інженерів — Відділ Метрополіти Нью Йорк; Окружній Раді Союзу Українок Америки (Нью Йорк); Культурно-Освітній Комісії СФУЖО (Нью Йорк); Гуртові Книголюбів у Нью Йорку; Гуртові Книголюбів у Торонто; п. Юрієві Шевельову. І всім громаді, що своєю особистою присутністю засвідчила прихильність до моєї літературної праці.

Сердечно дякую за дар на видавничий фонд: Окружній Раді США (Нью Йорк) — 145 доларів! Культ-Освітній Комісії (ФУЖО) (Нью Йорк) — 10 доларів; Гуртові Книголюбів у Нью Йорку — 10 дол.; П. Ганні й п. Василеві Шерей 10 дол.; п. п. М. і М. Леванів 10 дол. — Ці пожертви — перший наріжний камінь на будівництво моєї праці „Вогні, Мати”, що вже понад рік чекає меценатів, а й надіється, що таким збірним станом українське жіноцтво. Зворушена моя подяка всім.

Докля Гуменна

Короткі вісті

Канадський міністер фінансів Волтер Л. Гордон повідомляє, що дефіцит в його першому бюджеті становить \$ 685,000,000, на \$ 7,000,000 менше, як в попередньому році, і на \$ 30,000,000 більше, як він передбачав в липні 1963 року.

Останній тиждень в Метрополітанській опері в Нью Йорку закінчився 6-го квітня. Книжки можна замовити поштою. Від 27-го квітня до 10-го травня опера Метрополітану грає для Сінтової Виставки, яку відкрито 22-го квітня. Книжки можна купити поштою вже 1-го квітня, а також вислати поштою.

В Нью Йорку в антовій катастрофі загинув 71-річний співак Метрополітанської опери Алессіо Де Паолі, який в своєму мистецькому житті відіграв 50 років в різних операх. Він походив з Риму, і почав співати вже в 7-му році життя. Виступав в Ля Скалі в Мілані, Римі, Берліні, Парижі, Ліоні та в різних містах ЗДА.

Італійська комуністична партія відкинула Союзний Союз в спросту Китаю. Відкинувши його, вона заявила, що Хрущов звільняє італійських комуністів за їх реалістичний дух і домагається імспірації для зменшення міжнародного напруження. Значний санітаритет всіх італійців, без уваги на політичну партію і клас, до Ватикану. Хрущов висловився дуже похвалюючи по смертю Папу Івана XXIII і теперішнього Папу Павла VI — у вступі до італійського видання деяких його промов.